

A Szovjetunió című képeslap jubileuma

A Szovjetunió című, magyar nyelvű havi képes folyóirat első száma megjelenésének 15. évfordulója alkalmából kedden kórtelt rendeztek a budapesti szovjet nagykövetségen. Jelen volt dr. Csenedi Lajos, az MSZMP Központi Bizottsága agitációs és propagandaosztályának helyettes vezetője, Simon Ferenc, a kormány Tájékoztatói Hivatalának elnökhelyettese, továbbá a Külügyminisztérium és a Magyar sajtó több vezető beosztású munkatársa, s a jubiláló lap szerkesztőség-

nek kollektívája. V. J. Pavlov nagykövettel az élen, ugyancsak részt vettek a kórtélon a szovjet nagykövetség diplomatai.

Ivan Aboimov sajtóattasé köszöntötte a megjelenteket, majd méltatta a Szovjetunió című lapnak a szovjet és a magyar nép, a két ország közötti barátság elmélyítésében, megszilárdításában betöltött szerepét. Szavaira Pető Miklós, a képes folyóirat magyar kiadásának főszerkesztője válaszolt és köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik segítik a lap szerkesztőségének munkáját.

Magyar-szovjet újságíró-egyezmény

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége nevében Siklósi Norbert főtítkár, a Szovjet Újságírók Szövetsége részéről Borisz Jakovljev titkár kedden aláírták a MÜOSZ székházában az 1973. évi magyar-szovjet újságírói együttműködési megállapodást és munkatervet. Az aláírásnál jelen volt Barcs Sándor, az Elnöki Tanács tagja, a MUOSZ elnöke, Lakatos Ernő, a kormány Tájékoztatói Hivatalának általános elnökhelyettese is.

TUDATOSAN VÁLOGATNI

Beszélgetés Halász Judittal

Csak „tisztá lappal”, előítéletektől mentesen szabad beülni a nézőtérre. Halász Judit szegedi előadóját megingt erről győzte meg közönségét. Radnóti — igen. De József Attila feszes logikájú, mely gondolatosságú versei valamiképpen „férfiasabb” karakterű előadót kívánának — így szól az előítelet. Talán nem járunk messze az igazságtól, ha azt állítjuk, Halász Judit ilyen szempontból is nagyon tudatos választás volt. Bátor tiltakozás ama „skatulya” ellen, és mert eredményes, a művész sokoldalúságának újabb bizonyítéka.

— Miért tagadnám, hogy nagy erőpróba egy-egy önálló est — mondja Halász Judit. — Nemcsak nekem, másoknak is, azért vállalják kevesen. Pontosabban a következők miatt: a színházban megoszlik a nézők figyelmé. A színpadon mindig történnek valami, cselekvések, mozgások, jelmez, díszletek, fényeffektusok — sok minden kiegészíti a beszédet. Ezek a dolgok elvonják a közönség figyelmét a színesről, egyszersmind segítenek a jobb megértésben. A versben viszont „nem történik semmi”, a gondolatot nehéz nyomon követni. Az ember egyszerű magában áll a pódiumon, és „csak” azt mondhatja, amit a költő megirt, de úgy, ahogy ő maga érti, megérti, átérzi. A versmondás a pódiumon mindig többet árul el a színesről mint a szerep a színpadon.

— Mindennek tudatában hogyan mondjon verset a pódiumművész?

— Nem én találtam ki, de próbálok tartani magam ahhoz a felfogáshoz, miszerint a szigorú „értelmezés” éppúgy rossz, mint a ritmizálás. A vers gondolatosságát és zenéjét egyszerre és arányosan — ezek az arányok persze versenként változhatnak — kell érvényre juttatni. Ezenkívül természetesen kinek-kinek sokféle „magánhasználatú előírása” van, nekem is akad néhány — neveti el magát, és mert előadás előtt vagyunk a Bartók Béla Művelődési Központ irodájában, gyorsan elmesél néhány történetet az „Izgalom”-ról.

Rokonszenves közvetlenséggel, őszinte természetességgel tud beavatni a műhelytitokba; hogy izgul megint, „iszonyatos ez a lámpaláz”, pedig mindig jobban sikerül minden, ha nyugodtan várja a kezdés pillanatát, de azért csak beszéljünk, így legalább nem gondol rá. Pedig hát... egyik legnépszerűbb művész ebben az országban, rengeteg színházi, tévés és filmszerep van mögötte, önálló estjét legálább húsz vidéki városban bemutatta már.

— A film, a színház, a tévé és a pódium — más-más világ. A feladatokat különbözőképpen kell megoldani, számomra mégsem ez jelenti a nehézséget, hanem ami közös bennük, és ami a lényeg: jól megcsinálni mindig az adott szerepet. Az is igaz persze, hogy bizonyos szempontból ez egyre könnyebb. De ha az indulásra gondolkodok... Az első szerep nagyon fontos, és a siker jó részét a kollektívától függ. A kezdő színész kellő önbizalom híján lassan halad, ha a kollégák türelmetlenek, az ember megbénul — kész a bukás. Osztyálfónököm, a főiskolán, azt mondta: minden 18 éves lány Júlia, a fontos az, hogyan néz ki. A fiúk később érnek, több függ az alkattól. Van ebben valami, mégis azt hiszem: nem szabad minden fölknált szerepet elfogadni, nemcsak szabad, kell is tudatosan válo-

gatni. Meggyőződésem, hogy az első időkben többet árt egy bukás, mint egy főszerep visszatartása. Nos, ez a bizonyos tudatosság a választásban valószínűleg könnyebben ilyenkor, amikor az ember már ismeri a „szakmát”, ítélőképessége, önismerete van, gondolja „csak” a feladat.

— Most éppen mi ez a feladat? — Hadd beszéljek arról, amin már túl vagyok — hajtja félre a fejét mozivásznonról jól ismert kedves-kérelmő mozdulattal. — Különböző is csak „félkész” dologról van szó, hiszen a közönség még nem tud róla. Valószínűleg karácsonyra jelenik meg, Nem, nem könyv, nagylemez, illés, Tolcsyay-, Bródy-zené, Weöres Sándor, József Attila, Babits, Juhász Gyula és mások verseire, de van rajta Micimackó is, és Hová mész, te kis nyulaeska. Nekem nagyon tetszettek.

Sulyok Erzsébet

Egyházi békebizottságok megbeszélése

A Hazafias Népfrent Csongrád megyei Bizottsága, a Csongrád megyei Római Katolikus Papi Békebizottság Elnöksége, valamint a Protestáns és Egyéb Egyházak Leikézi Békebizottságának Elnöksége tegnap délután Szegeden, a népfrent székházában előadást rendezett Molnár Sándor, a népfrent megyei titkára, dr. Rátkai János megyei egyházügyi tanácsos és dr. Udvardy József Csanád egyházmegye püspöke is.

A tájékoztató jellegű előadást Molnár Antal prépost kanonok, a Római Katolikus Papi Békebizottság elnöke

nyitotta meg. Csongrád megye ipari, mezőgazdasági, egészségügyi, valamint a városok, községek kommunális helyzetéről, a fejlesztési elképzelésekről tájékoztató Hantos Mihály, a megyei tanács elnökhelyettese adott. Ezt követően a felszólalók az elismerés hangján szölkáltak az eddig elért eredményekről, s egyúttal a népfrent választási programjához kapcsolódva a népfrent választási levele mellett foglaltak állást. A szegedi megbeszélés Munkácsy György esperesnek, a Protestáns Papi Békebizottság elnökének szavával ért véget.

A színészklub első Fóruma

A pódium más mint a színpad. Teljes szuverenitást biztosít a színész számára. Az önvallomás, a világ dolgaival kapcsolatos állásfoglalás, a személyes hit és meggyőződés közvetlen tolmácsolásának szép és vonzó lehetőségét. Am a követelményei is nagyok. Az előadott alkotások világában való tökéletes jártasságot, invenciózus műelemző készséget, intellektuális erőt, nagyfokú előadói tudatosságot és művészi ökonómiát, az árnyalatok felismerése és felismertetésére való érzéket, kifogástalan beszédtechnikát igényel. A legfontosabb pedig az, hogy a pódiumra lépő színész fórumnak érezze a talpa alatt lévő deszkákat, a tolmácsolt művel kapcsolatban személyes indulata és üzenete legyen.

A Szegedi Nemzeti Színház Fórum-sorozatának hetfőn, késő este megtartott Sarkadi emlékestjén bevezetőként Somlyó György Halálhír című költeménye hangzott el hangfelvétellel, Latinovits Zoltán szüvegíró előadásában. Ezután jó ideig úgy tűnt, ez lesz az egész est egyetlen igazán emlékeztető eseménye. A műsor első felében fellépő ifj. Ujlaky László és Martin Márta nem tudtak behatolni a Sarkadi-művek világába, tolmácsolásuk kidolgo-

zatlan és színtelen volt. Szimon Péter és a műsört összeállító Fenő Ervin bemutatkozása viszont nagyon jól sikerült. Simon szellemesen, magával ragadó humorral olvasta fel Sarkadinak a lapszerkesztés újkori fonák-ságairól szóló, eddig kiadatlan, cím nélkül maradt satirikus elbeszélést. Fenő Ervin tolmácsolásában Sarkadi két kitűnő novellája, a Vagányok és a Farkaskaland drámai feszültségű, szüvegíró hatású remekműként szólalt meg. Fenő fórum-mű tudta tenni ezen az estén a színház klubjának kis részét már kopott pódiumát. Van hozzá elég tudása és indulata. Szívesen hallgatnánk őt másról, és máskor is.

Csaplár Ferenc

Papirgyártás

A Dunaujvárosi Papírgyár szovjet gépsoraival a múlt évben érték el a névleges kapacitást és a gyár 48 000 tonna író-nyomó papírt adott a népgazdaságnak. Az idén a jobb üzem- és munkaszervezés hatására az első negyedévben a múlt évi átlagnál is magasabb szinten termelnek.

Pótmama jelentkezett

Március 17-i számunkban cikk jelent meg Reménytelenség jelíggel címmel, melyhez Molnár Istvánné (Barát u. 1.) szól hozzá levelében. Mint írja, meglepte őt a pótmamára nem lelő anyuka kétségbeesése. Az apróhirdetéseket találni erre a szép munkára ajánlkozó asszonyok címét. Maga a levél írója is kétszer hirdetett —

eredménytelenül. Talán a szervezatlenség az oka annak, hogy mamáknak, pótmamáknak nem sikerül egymásra találniuk. Valóban szükség lenne valamiféle intézményre, amely összefogná a keresletet és a kínálatot — írja is kétszer hirdetett — ő jelíggel sem lenne „Reménytelenség”.

Autóbuszok a víztorny alatt

„Nem tudjuk, kinek lesz jó a víztorny alatti buszvégállomás, a környék lakóinak semmi esetre sem.” — írja Bimbó Lajos (Tarján, 305/A. II. 6.)

Valószínűnek tartjuk, hogy a levél írójával még nagyon sokan vannak azonos véle-

ményen. Hiszen ki mondana igent arra, hogy szívesen hallgatja-e a buszok berregését, vagy kellemes illatnak érzi-e a kipufogó gáz szagát.

Kérdés, hogy olvasónk tiltakozása lefogja-e a már dolgozó kivitelezők kezét...

Szerkesztői üzenetek

F.-né: Mivel pontos címét nem adta meg, a kérdésre, hogy mikor vezeti be a DE-GAZ a Somogyi Béla utcát mindegyik házába a földgázt, nem tudunk kielégítő választ adni. Ha Ön magánháza lakik, akkor a vállaltól engedélyt kell kérnie a

gázbevezetéshez, ha a tulajdonos az IKV, ott kell megrendelni a munkálatokat. Hódi Imréné (Kiskun-dorozsma, Úttörő u. 27.): Egy lakásban több rádióért is 30 forint díjat kell fizetnie a tulajdonosnak. Ha valaki autórádiót is üzemeltet, ezért jogosan kéri a posta az újabb 30 forintot, negyed-évenként.

Baranyi II. Sándorné (Oskola u. 10.): Az illetékhivatalban valóban udvariatlanul viselkedtek Önrel. Kívánságát, hogy írásban értesítsék, ön is levélben fogalmazza meg.

Kónya Zsigmond (Kiskun-dorozsma, Felszabadulás u. 1.): Hozzászólását a Rabtemető elnevezéshez köszönjük, egyetértünk Önrel.

Szabó B. Józsefné (Csongrád sgt. 54.): A lakáshivataltól meg tudott kedvező besorolás bizonyára hamarosan megszünteti alberti gondjait.

Megjelent a Tiszatáj

Lírai számnak is nevezhetnénk a most megjelent áprilisi Tiszatáját. Nemcsak azért, mert szépirodalmi rovatában Németh László történelmi drámája, a Colbert mellett versek sorjázanak, de tanulmányrovata is a magyar líra problémáival foglalkozik.

Versetek olvashatunk Ilylyés Gyulától, a szegedi Simai Mihálytól és Polner Zoltántól, Kovács Istvántól, Rátkó Józseftől, Utassy Józseftől, Szemlér Ferentől, Kiss Annától, Marsall Lászlótól, Csorba Győzőtől, Tamás Menyhértől és Héra

Zoltántól. A hazai líra 1945—48 közötti állapotát tárgyaló nagyobb tanulmányából közöl részletet Kenyeres Zoltán; Kritikánk és a líra címmel Kiss Ferenc, a fiatal költő elkötelezettségéről Pete György ír; Tózsér Árpádról Görömbei András közöl portrévázlatot. A kritika rovatból Péter László írását említi Juhász Gyula költői nyelvének szótáráról, a Művészet pedig megemlékezik a szegedi és lengyel Pomorska Filharmónia zenekarainak közelmúltban lezajlott csereakciójáról.

DM POSTALÁDA Néhány kalóriaérték

Lapunkban a közelmúltban cikk jelent meg az egészséges táplálkozásról. T. Gy.-né olvasónk kért bennünket, hogy eddigi ismereteit egészítsük ki néhány élelmiszer kalóriaértékével.

Kívánságának eleget teszünk. A kalóriaértékek 100 gramm nyers, tisztított élelmiszerre vonatkoznak. Sovány sertéshús 148, sovány marhahús 120, párizsi, krienolin, szafaládé 253, margarin (növényi) 785, vaj 749, sajt (félkemény), óvári trapista, eidami 341, tejföl 157, cukor 410.

Emberek — ebek harmincadjára?

K. L. mint állatbarát, ezúttal kénytelen kedvencei, a kutyák ellen felemelni szavát. Mint írja, nem is ezek a hűséges állatok, hanem gazdáik a ludasak azért a sok sérülésért, amelyet egyre gyakrabban okoznak sértálatuk közben.

Olvasónk maga is csaknem szenvedő alanya lett két borjűnyi boxer támadásának. Vasárnap reggel 8 óra körül a Tisza úszóházra igyekezett a gyanútlan levélíró, amikor nekiesett a két kutya. „En a védekezés közben hanyatt estem. Segélykiáltásomra a szolgálatot teljesítő vízör csákyát hozott, így sikerült a támadó vérebektől megszabadítania. Hozzá kell tennem, hogy gazdájuk 100—150 méterről szemlélte az eseményeket.”

A történet hajszál híján nem végződött komoly sérüléssel. A levél írója ezt annak tulajdonítja, hogy ő

egészséges, jó erőben levő ember. De mi történik akkor, ha ugyanezek az állatok idősebb embert vagy gyereket támadnak meg? — kérdezi aggodalommal K. L.

Az utóbbi meg is történt szombaton, a 4 és fél éves kislány vállán bizonyítéként ott fehérik a sebet takaró kötsé. És ki tudja, hogy a kutyáktól — és az emberekkel való félelem meddig őrzi a rettenetes „kaland” emlékét.

Pedig csak a kutyájukat szájkosár, póráz nélkül sértálató állatbarátok veszélyesnek. Őket inti óvatosságra K. L. is: „Ügyeljenek szerezett állataikra, mert hasonló esetben valaki esetleg valamilyen szűrő-vágó, ütő eszközzel megsérti a drága állatokat.”

De talán mégsem egyedül a kutyák épségét kellene szem előtt tartania egyetlen tulajdonosnak sem!

Válaszol az illetékes

Március 21-i Postaládánkban foglalkoztunk Szeles Lászlóné panaszával, aki az egyik kalauznó viselkedését kifogásolta.

A cikkre dr. Várhalmi Károly, a Szegedi Közlekedési Vállalat igazgatója válaszolt: „A bejelentett kalauznót felelősségre vontuk, figyelmeztettük és újra felvilágosítottuk az utazóközönséggel szembeni kötelező, udvarias magatartásra. Külön felhívásra a figyelmét a megszólításra vonatkozó előírások betartására, amely szerint kérőnkül kell minden jelzőt és egyéb, személyi vonatkozású kifejezést. Az okozott kellemetlenségért, szíves elnézését és válaszuk tudomásul vételét kérjük.”